

LBRIS

We know
books

Bogdan Suceavă

PEISAJ DE FURTUNĂ
LA INDIANAPOLIS

Prefață de Al. Cistelean

EDITURA VREMEA
BUCUREȘTI
2022

vis traductibil/ din zbaterea sufletului între două
mări de cuvinte/ în stânga, armonia septentrională
a unor sfere ecleziale/ silabe fulgerate de scânteii
rectangulare/ în care scufundarea unui vers/ are
imaterialitatea plasmei pe care scriu heruvimii/
dincolo, turnirul mediteranean/ exacerbat în lungi
secole de iluminare chirilică/ cuvinte cu origine
incertă și sensuri zănatice/ în care nașterea unui
poem/ e ca lepădarea unui prunc de sirenă/ mai
departe un suflet tăiat cu sine/ o planetă cu doi sori
a căror dublă sămânță fecundează haosul/ miza
unui pariu noptatic". Da, „delirul” funcționează
impecabil, iar poemul se apropie de un fel de per-
fecțiune geometrică, în ciuda stihialității sale de
substanță. Să urmărim acum procesul fantasmării
într-unul din „portrete”, în cel mai scurt, în *Portre-
tul fetei cu nume de cântec*: „țigările ei nu scot fum/
buzele ei au un zâmbet stins// în ochi i s-a refugiat
o fiară: surâsul/ un demon îi joacă pe buze”.

În rest, după vorba fragmentului final din *Apen-
dix*: „Ce poate face un personaj? Poate scrie un
poem, rezolva o problemă, sparge o icoană. A
crede că poate și altceva e o formă de exaltare tră-
dând un oarecare dezechilibru. Cum matematici-
enii detestă dezechilibrele, încep să scrie poeme
– frumoase! Apoi, povești. La fel de frumoase! Nu
știu dacă Bogdan Suceavă va mai scrie poezii, deși
faptul că s-a decis să le publice pe acestea după
zece ani ar trebui să mă facă optimist, dar ar fi păcat
să n-o mai facă.

Sumar

Mistica poeziei în vremuri sărace, <i>prefață de Al. Cistelean</i>	5
2020-2021: Notă asupra prezentului volum	11
Partea întâi: Ce mai poți decupa din realitate	
<i>dimineța mă trezesc cu imaginea lumii</i>	17
<i>ce mai poți decupa din realitate</i>	18
<i>când mă întorc</i>	19
<i>nu pot respira dacă rămân la suprafața lucrurilor</i>	20
<i>nu a fost nici un an în care să nu-mi fie frică</i>	21
<i>pe atunci înțelesesem totul greșit</i>	22
<i>am ajuns la cafeneaua La Flore</i>	23
<i>ajungea la ora 8:00 la birou</i>	24
<i>cel mai important lucru e trecutul</i>	25
<i>Atlanticul e un prag letal</i>	26
<i>tu să nu scrii poem</i>	27
Partea a doua: Arca solară	
<i>cuvintele sunt suma orbirilor mele</i>	31
<i>dimineța când păsările deșertului</i>	32
<i>un semn</i>	33
<i>Carte de identitate</i>	34
<i>de câte ori ai încercat acest zăvor?</i>	35
<i>Poetul nu mai locuiește aici</i>	36
<i>doar de la rădăcină</i>	37
<i>Sophie Germain, 1806</i>	38
<i>Solară</i>	39
<i>Portretul rătăcitoarei</i>	40
<i>Bernhard Riemann, 1848</i>	41

Sonet.....	42
<i>restrâns din formă, drumul s-a oprit</i>	43
John Forbes Nash, Jr., 1956	44
Curtea de Argeș, 2014.....	45
<i>serenitatea e al nopții vis</i>	46
<i>privește: celălalt chip al împărțirii</i>	47
Shiing-Shen Chern, 1944	49
<i>era pe atunci în București o frumusețe care rănește</i>	50
Nu poezie	51
Seara când a coborât tornada	52
Citirea trupului de hârtie	53
Troilus and Criseyde	54
Prima oprire înainte de paradis	55
Reducere	56
Înțelegerea unui poem de Lucian Blaga	57
Ești pregătit să pierzi?	58
Aveam 17 ani	59
<i>de ce-ai venit? acum e un alt timp</i>	60
Departé	61
<i>să crezi că am plecat nu-mi face rău</i>	62
Linie	63
Normandie	64
Celălalt șarpe din paradis	65
O iarnă de demult.....	66
Suită	67
Înserare	68
Perimetru.....	69
Rotire.....	70
Expunere	71
Oglinda dinlăuntrul întrebării	72
Răspunde.....	73
Peisaj cu lagună	74
Cealaltă așteptare	75
În pofida lumii.....	76
Purtare	77

Seară de noiembrie	74
Epitaf.....	80
Poem inevitabil.....	81
Singurătate	82

Appendix A1: Din *Legende și eresuri* (1995)

Poem	85
Poetul dincolo de îngera tăcerii	86
Portret	87
Portretul celei care nu știe de timp.....	88
Preatrista poveste a viciului cronofiliei	89
Portret de bărbat cu pălărie veche.....	90
Portret de poet.....	91
Portretul păpușii de abanos	92

Appendix A2: Din ciclul *Cronice de București*, inclus în volumul *Legende și eresuri* (1995)

Epistolă la prietenul cel neștiut.....	95
București.....	96
Podul Mogoșoaiei	102

Appendix B: Din *Năluci și portrete* (2001)

Pierdut în biblioteca Aleph.....	107
Air mail.....	108
Peisaj	110
Poveste de iarnă	111
Poetul și umbra sa, stâlpnicul	112
Confesiune	113
Dedicație.....	114
Scrisoare	115
Întârziere	116
Istoria nectarului	117
Poem	118
Sonet.....	119
Spovedanie.....	120
Filtru pentru ritmul cotidian	121
Cronologia.....	122

Portretul solitarei	125
Portret (Istorie irlandeză)	126
Portret despărțit	127
Portretul străineii fugare	128
Portretul fetei cu nume de cântec	129
Portret în culori reci	130
Portret cu decor dintr-o recepție oficială	131
Portret	132
Schiță pentru final de poveste	133
Portretul solitarei și al inspirațiilor sale	134
Istorie	135
Portrete apropiate	136
Portretul bibliotecarului la 40 de ani	137
Portretul fetei din sud	138
Portretul unui prieten	139
Apendix la Năluci și portrete	141
Apendix C: Din Bătălii și mesagii (2005)	
Povestea din Insula Trinidad	153
Mai simplu	154
Exorcizare	155
Nostalgie cu o translație de foarte multe mile	156
Peisaj de furtună la Indianapolis	157
Poem (l-au făcut să-și scuipe sufletul pe stele)	158
Disparațiile tale	159
Călătorie la New York în luna lui martie	160
Amintire de sălbăticiune fugară	161
Un fel de rugă	162
Înainte vedere	163
În chip de postfață: Bogdan Suceavă, poetul – Liviu	
Antonesei	165

LBRIS

We know
books

PARTEA ÎNTÂI:
CE MAI POȚI DECUPA DIN REALITATE

*dimineața mă trezesc cu imaginea lumii
cum se găsea înainte de spaimă*

noaptea reface punți
adună imagini de altădată
cristalizează amintiri
recompune speranță

apoi o crevasă diurnă
țândări - visul ce am fost

ce mai poți decupa din realitate
atunci când nu o mai ai?

îmi lipsește o ascensiune spre polul austral
fereastra ce nu s-a deschis niciodată

îmi lipsește haosul unei zile aglomerate
cerul privit dintr-un colț al livezii asediate de oraș

ceasul care arată ora exactă
îmi lipsesc lucrurile pe care le detestam

pașii pe iarbă, mirosul de cafea amară
ultima rază de lumină a serii, aglomerația autostrăzii

îmi lipsesc lucruri care nu sunt eu
rămas închis în mine

când mă întorc
morții îmi aștern un covor de flori
încă de la aeroport
le-am scris epistole de sub orizont
acum mă salută acasă

când mă întorc
cimitirele mă așteaptă cu salve
eroii noștri prezintă onorul
patria e un fum presărat peste Atlantic

când mă întorc
văd verdele câmpiei la timpul trecut
din înălțimile cerului de ieri
norii mai mult ca perfectului imaginar

când mă întorc

nu pot respira dacă rămân la suprafața lucrurilor
de unde vine acest gând? întreb
în prezența unui alt gând

înaintea mea se află lumina amurgului
liniștea unei grădini dintr-un paradis pasager
o stradă pe unde trece puțină lume
nu au loc revoluții
așa se cuvine în paradis

chiar și aici te întrebi
ce este în miezul lucrurilor
iară nu la suprafața lor

ce este în miezul luminii
în miezul amurgului
ce este în miezul grădinii
al ideii de grădină

ce este oare în miezul ideii de paradis
nu la suprafața ei înșelătoare

nu a fost nici un an în care să nu-mi fie frică
frică de umbre, de uraniu, de plumb
de apă, de secerarea eterului
frică de hârtii, de cerneala roșu cu verde

nu a fost an în care să nu import frică
din cuvânt scris, de pe ecran
din șoapte și din priviri
din promisiuni, din îndepărtări

nu a fost an în care timpanele să nu doară
simfonia stridenței
să nu usuce vântul carnea vremii
să nu stingă coșmarul privirea-n ochi

nu a fost an în care să nu plătesc
pentru căderea imperiului roman
pentru căderea imperiilor ulterioare
la fiecare dezintegrare a unei idei, azi o spaimă

la fiecare umbră, un regat de frică
căderile trecutului devin otravă azi

pe atunci înțelesesem totul greșit
creta alerga pe tablă și eu notam tot
credeam că se vor cerne dintre noi
cei strălucitori cei înțelepți cei etereali

ei vor ieși la rampă, credeam
ei vor străluci, îi vom asculta și iubi
o singură scală a lumii este
– strălucirea

apoi au început să se stingă
pe unul l-a ucis dragostea
pe altul politica
pe altul fierul, pe altul apa

la suprafață a ieșit un fel de praf
înțelesesem greșit
înțelesesem altfel lumina

la suprafață a ieșit o trecere
și nu mai știu de unde a plecat totul
de la cei strălucitori înțelepți etereali
de pe urma cărora rămâne trecerea

am ajuns la cafeneaua La Flore
într-o dimineață de noiembrie 2018
am comandat o cafea
(la care visasem demult)
a sosit un sfert de veac mai târziu
(din vina mea)

imagini auguste ale lumii întârzie pe retină
văd lumea de ieri strada de ieri lumina de ieri
semne în tensiunea toamnei
cafeaua are gustul unui veac tributar
serene fluvii curg în ostoire
și e foarte frig

ajungea la ora 8:00 la birou
se ocupa de administrație
la ora 9:00 venea contabilul
cu gulerul bine călcat
discutau despre programele de finanțare
despre comisiile care evaluează programele de
granturi

la ora 10:00 avea pauză
scria un poem
pentru acesta își separa emoțiile
le invoca o cale lactee separată
de galaxia oficială

separa emoțiile de intelect
dimensiunile stratificate ale zilei
de insertul teluric al nopții

versurile străluceau abia seara
după a zecea citire
carnetul din buzunar avea lățimea de 7 inci
exact cât trebuie pentru un vers

emoțiile se pot compactifica în cadrul fiecărei zile

cel mai important lucru e trecutul
artizan arbitrar al opțiunilor noastre prezente

acolo unde se așteaptă strălucire
de ce să fie sunetul tern al autostrăzii?

acolo unde aurul ar fi să răsară prin imagini
de ce să răsună monotonia unui motor?

acolo unde ideile ar trebui să respire
de ce să se toarne ciment?

acolo unde cerul ar trebui să iasă prin privire
de ce să închizi sufletul?

și dacă toate acestea se pot visa
la ce servește această extenuantă istorie?